

internetConsultatie

Wetsvoorstel 1 april aanmelding, toelatingsrecht en recht op studiekeuzeadvies in het mbo.

Vraag 1 van 7

Bent u van mening dat de maatregelen uit dit wetsvoorstel bijdragen aan het bereiken van de doelstelling die wordt beschreven in paragraaf 1 van de toelichting, te weten het goed laten verlopen van de overstap van jongeren naar het mbo en het daarbij versterken van de positie van de jongere?

De Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB) is blij dat er met deze wet erkend wordt dat het nodig is dat de positie van de jongere tijdens de overstap naar het mbo versterkt dient te worden.

Het invoeren van toelatingsrecht voor studenten is ons inziens noodzakelijk om de overstap van het vmbo naar het mbo te bevorderen. Dit recht geeft aspirant-studenten (eindelijk) duidelijkheid. Studenten weten momenteel bijvoorbeeld niet welke aanvullende eisen mbo-instellingen mogen stellen en op welke gronden zij geweigerd mogen worden.

Het geeft studenten de mogelijkheid om te starten met de opleiding waar hun ambitie en passie liggen. Uiteraard kunnen mbo-instellingen studenten adviseren in hun studiekeuze, maar met dit wetsvoorstel wordt de keuze van de student centraal gesteld. Dit is voor de JOB een zeer belangrijke wijziging, aangezien dit uitgaat van de motivatie van de student. Hij wordt uiteindelijk immers de beroepsbeoefenaar. Wij zien veel liever dat een student de mogelijkheid krijgt om zichzelf te bewijzen, dan dat een mbo-instelling bij voorbaat kan zeggen dat zij het niet zien zitten om welke reden dan ook. Wanneer de uiteindelijke beslissing om al dan niet te starten met een opleiding bij de student komt te liggen, wordt de drempel voor aankomend studenten verlaagd om informatie te delen waaruit blijkt dat zij een extra ondersteunings- of begeleidingsbehoefte hebben. De angst dat je hierop wordt afgewezen valt met dit wetsvoorstel immers weg. Wij krijgen signalen van jongeren en hun ouders dat zij de afweging maken om bewust informatie achter te houden omdat zij bang zijn dat dit de kans verkleint om bij een opleiding binnen te komen.

Vraag 2 van 7

Voorliggend wetsvoorstel introduceert een aanmelddatum voor het mbo van 1 april. Dit houdt in dat alle jongeren die zich willen aanmelden voor een mbo-opleiding, dit uiterlijk op 1 april voorafgaand aan het betreffende studiejaar doen. Wat vindt u van het voorstel om een vroegtijdige aanmelddatum in te voeren en wat vindt u in dat verband van de datum van 1 april?

Wij begrijpen dat het voor instellingen belangrijk is dat studenten zich tijdig aanmelden, aangezien het houden van intakeactiviteiten de nodige tijd kost. Het feit dat er voor 1 april gekozen is als vervroegde aanmelddatum lijkt ons echter verwarrend, aangezien er net een hele campagne gevoerd is voor de 1 mei regeling in het hoger onderwijs. Wij zien wel grote voordelen voor instellingen, maar ook voor studenten, wanneer aanmeldingen tijdig verwerkt kunnen worden en intakeprocedures bijtijds vormgegeven kunnen worden. Ook deze vervroegde aanmelding kan, naast het toelatingsrecht, studenten meer duidelijkheid geven.

Wij hopen dat er door deze 1 april regeling voldoende tijd is voor de vo-school om hun scholieren die zich niet tijdig ingeschreven hebben voor het mbo hier alsnog op te wijzen en hen eventueel helpen bij het alsnog aanmelden voor een vervolgopleiding.

Vraag 3 van 7

Om de kans te verkleinen dat een jongere bij de overstap tussen vo en mbo uit het zicht verdwijnt en niet begeleid kan worden naar een (tijdige) aanmelding, verplicht dit wetsvoorstel de uitwisseling van een beperkt aantal gegevens betreffende de aanmelding van jongeren tussen scholen, instellingen en gemeenten. Deze plicht en de doelgroep van jongeren die het betreft, wordt uitgewerkt in paragraaf 2.1.2 van de toelichting.

Wat vindt u van deze verplichting om de jongeren in beeld te houden bij de overstap? Ziet deze verplichting toe op de juiste doelgroep?

Wij denken dat het goed is dat de vo-school een seintje krijgt wanneer een van hun leerlingen zich nog niet heeft aangemeld voor het vervolgonderwijs (of wanneer de aanmelding nog niet rond is). Hiermee worden deze jongeren op een cruciaal moment in beeld gehouden. Met de juiste begeleiding van de vo-school kan er alsnog gezorgd worden voor een goede overstap. Sommige jongeren hebben extra begeleiding nodig bij de overgang van het vmbo naar het mbo. Het is zonde om geen gebruik te maken van de mogelijkheid om deze te geven wanneer zij nog op het voortgezet onderwijs zitten.

Vraag 4 van 7

Wat vindt u van de invoering van een recht op een studiekeuzeadvies voor studenten die zich uiterlijk op 1 april aanmelden voor een mbo-opleiding?

JOB is positief over het recht op studiekeuzeadvies. LOB is belangrijk in het maken van een goede studiekeuze en dit houdt niet op na het voortgezet onderwijs. Wanneer een student nog twijfelt over of hij de goede studiekeuze gemaakt heeft, is het goed dat de student de mbo-instelling om een advies kan vragen. Wij weten dat dit op veel scholen al mogelijk is, maar op deze manier wordt geregeld dat elke aspirant-student kan vragen om zo'n advies. Uiteraard is het van belang dat het duidelijk is dat het advies niet bindend is.

Vraag 5 van 7

Hoe beoordeelt u de invoering van een toelatingsrecht voor iedere student die zich aanmeldt voor een mbo-opleiding op niveau 2, 3 of 4 en die aan de vooropleidingseisen voldoet?

JOB beoordeelt dit niet enkel als positief, maar ook als noodzakelijk. Het gebeurt nu te vaak dat studenten die de juiste vooropleiding afgerond hebben toch geweigerd worden, dikwijls om onduidelijke redenen. Wanneer een student de juiste vooropleiding heeft afgerond mag het niet zo zijn dat hij alsnog intake-toetsen of soms IQ-toetsen moet afleggen om te bewijzen dat hij goed genoeg is om aan de vervolgopleiding te beginnen.

De onduidelijkheid die nu bestaat rondom intakebeleid wordt door sommige opleidingen gebruikt om te selecteren op basis van het uitvalrisico van de student. Deze wet laat hier geen ruimte meer voor. Juist om te voorkomen dat jongeren die al een grotere kans op uitval hebben nog meer gedemotiveerd raken, is het van belang dat zij ook de kans krijgen om te starten op de opleiding van hun voorkeur.

Vraag 6 van 7

Wat vindt u ervan dat dit toelatingsrecht zodanig is afgebakend dat mbo-instellingen de mogelijkheid hebben om studenten te weigeren die:

*-In de afgelopen drie jaar al aan drie verschillende opleidingen ingeschreven zijn geweest of
-In de afgelopen zes jaar gedurende drie aaneengesloten jaren ingeschreven zijn geweest zonder diploma te halen?*

Eenzijds begrijpen wij een afbakening van de groep studenten die toelatingsrecht krijgt, gezien de bekostigingssystematiek die geldt in het mbo. Wij zouden echter graag zien dat elke student die zichzelf wel bewezen heeft en dus een mbo-diploma behaald heeft, ook toelatingsrecht heeft. In het wetsvoorstel houdt een student toelatingsrecht wanneer hij zich na diplomering op een hoger niveau inschrijft. Het zou ons inziens niet uit moeten maken of een student kiest voor een hoger niveau of niet, aangezien sommige studenten zich bijvoorbeeld willen laten omscholen in een andere sector op hetzelfde niveau. De regel dat je alleen toelatingrecht behoudt wanneer je naar een hoger niveau gaat, lijkt voort te komen uit het idee dat het altijd beter is wanneer iemand op een hoger niveau presteert, terwijl dit voor sommige studenten niet haalbaar en wenselijk is.

Vraag 7 van 7

Wilt u nog op andere onderdelen van dit wetsvoorstel reageren?

In het wetsvoorstel wordt gesproken over een verplicht studievoortgangsgesprek in het eerste studiejaar. Dit voortgangsgesprek mondt uit in een bindend studieadvies. Ondanks dat in de memorie aangegeven wordt dat een bindend negatief studieadvies een zwaar instrument is dat met grote zorgvuldigheid moet worden gehanteerd, maken wij ons hierover zorgen. Volgens JOB zou een bindend negatief studieadvies alleen maar mogelijk moeten zijn na een tweede voortgangsgesprek met de student. Op deze manier is er tussen het eerste en het tweede gesprek een mogelijkheid voor de student om zich te bewijzen. Zoals het in dit wetsvoorstel staat beschreven, zou een student na vier maanden een officieel voortgangsgesprek kunnen hebben dat direct leidt tot een bindend negatief studieadvies. Er moet voor gezorgd worden dat studenten daadwerkelijk de mogelijkheid krijgen om zich te bewijzen, dat zo'n bindend negatief studieadvies niet een relatief makkelijke manier wordt om studenten te verwijderen die anders aan de poort geweigerd zouden zijn.